

kan gaa an, at man lader over 80 Børn under-
vise af een Lærer. Jeg betragter det, for
at være et stort og væsentligt Skridt fremad
til Skolevæsenets Forbedring, og saa længe
jeg ikke har set, at en Høfesteretsdom har
forhindret mig deri, har jeg ikke i Sinde at
forlade den Vej, jeg en Gang har slaaet ind
paa. Der er jo bethdelige Mangler ved
vort nuværende Skolevæsen, men en af de
væsentligste og vigtigste derved er den, at
der er for mange Elever i forskellig Alder,
som skulle undervises i een Klasse af een Læ-
rer. Det er en af de væsentligste Fejl ved
Skolevæsenet. Denne Fejl kan rettes ad
forskellig Vej. En af Vejene er den, jeg
her har forsøgt at slaa ind paa. (Afbrudelse
af Berg: Det er den fletteste Vej). Nej,
det er ikke den fletteste, det er omtrent den
bedste, den naturligeste, den, som ligger lige-
frem for. Ved Siden af den er der ogsaa
andre Veje, som ogsaa anvises i den gældende
Lovgivning, Veje, som gaa hen derimod at
saa Forstoler indrettede. Ogsaa denne Vej
er rundt om i Landet bleven prøvet. Der
er Nar for Nar oprettet en ikke ringe
Mængde af Bogestoler efter Indstilling fra
vedkommende Kommunalbestyrelse, Skoledirek-
tion o. s. v. til Ministeren. Men det, som
mangler her, er et tilstrækkeligt Antal af
Lærere, som man kan faa paa nogenlunde
billige Vilkaar. Paa det Punkt har Mini-
steriet derfor ogsaa under Overvejelse, som
de Herrer maaste ville have set i forskellige
offentlige Udtalelser og efter Ansøgning fra
helt forskellige Sider, om det ikke var muligt
at faa et Seminarium og en Eksamen ind-
rettet for Lærerinder — hvad jeg vilde kalde
Almue lærerinder af lavere Grad. Noget
saadant kunde gøres, uden at det vilde koste
overordentlig mange Penge for Staten, og
det vilde være til stor Nytte og Hjælp for
Bogestolen, Forstolen, eller hvad man vil
kalde den; det vilde være til stor Hjælp for
dens Udvikling her i Landet. Jeg har ingen
Tvivl om, at man vil komme til ogsaa at
gaa denne Vej, altsaa Forstolens Vej i større
Maal end hidtil, men der skal visse For-
beredelser til, og først og fremmest da skal
der en Uddannelse af Lærerinder til ad den
Vej, som man er gaaet i vort Naboland
Sverige. Jeg vil hermed slutte, hvad jeg
har at sige. Hvad jeg har gjort lige over
for Sogneraadene, lige over for det kommun-
ale Selbstyre, har jeg gjort, fordi jeg har
troet, at det var i Skolevæsenets Interesse,
og jeg har gjort det i den fulde Overbevis-
ning, at jeg har Ret til at gøre det, og det
tror jeg indtil videre. Jeg tror ikke, at det
vil lykkes at faa en Dom for, at det, som
Ministeriet har gjort, og som det altid har

anset for rigtigt at gøre, at det nu skulde
være urigtigt.

Forespørgeren (Berntsen): Der er
allerede under den foregaaende Sags For-
handling i Dag fra det ærede Medlem for
Bejle Amts 2. Valgkreds (Berg) faldet den
Ros til den højtærede Minister, at det er
med en vis Tydelighed, at den ærede Mini-
ster udtalte sig, og denne Anerkendelse skal
jeg fuldstændig give min Tilslutning; et
mere klart og tydeligt Svar fra det Stand-
punkt, den ærede Minister indtager overfor
dette som overfor de andre omtalte Spørgs-
maal, kan man ikke godt vente; men jeg kan
ikke nægte, at jeg jo har en fra den ærede
Minister fuldstændig modsat Anskuelse ved-
rørende det her omhandlede Forhold. Den
ærede Minister begyndte med at opfaste det
Spørgsmaal: Hvem ejer Almue skolerne? Og
jeg kan ikke nægte, det var en ny og meget
overraskende Forklaring, som den ærede Mi-
nister betroede dette Ting med Hensyn til,
hvoreledes han betragtede Ejendomsretten
overfor Almue skolerne her i Landet, jeg har
i hvert Fald hidtil haft en anden Opfattelse.
Jeg har i flere Nar haft den Vre at være
Sogneraadformand, og jeg veed ikke andet,
end at de Skoler, jeg har i mit Arkiv, for
vedkommende Skolebygninger, ikke ere Sko-
der, hvorefter disse mange Bygninger ere
tilfødede Begrebet „Skolevæsenet“, men ere
tilfødede den Kommune, jeg har den Vre at
staa i Spidsen for. Hvert Nar fordrer
Administrationen, at Sogneraadet skal ind-
give Regnskab over Kommunens Indtægter
og Udgifter i det forløbne Nar, og denne
Regnskabsaflæggelse skal bilægges med For-
tegnelse over, hvad der er Kommunens Ejen-
dom, hvad der er dens Aktiver. Og paa
alle disse Fortegnelser ere vi Sogneraad-
formænd pligtige til, ifølge Kommunalloven
og ifølge Amtsraadets Bestemmelse, at opføre
Skolebygninger ved Siden af Fattigbygning-
er og andre Ejendele som Kommunens Ak-
tiver. Efter den Fortolkning, som den ærede
Minister i Dag har givet os, at Skolerne ikke
ere Kommunens, men tilhører det Begreb,
han kalder „Skolevæsenet“, vil jeg anmode
den ærede Minister om snarest muligt at
sætte sig i Forbindelse med sin Kollega, In-
denrigsministeren; thi det er jo rent forkert
at opføre disse Bygninger som Kommunens
Ejendomme, som Kommunens Aktiver, naar
den ærede Kultusminister forsikrer os, at vi
ikke eje en Stump deraf, naar det kommer
til Stykket, men at Skolerne endog uden
videre kan overgaa til Amtet. Ja, det er
efter min Mening en noget dristig Fortolk-
ning, som den højtærede Minister her har